

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA“.)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“-nak, a „Budapesti pinczér-egylet“, a „Fővárosi pinczérkör“, az „Első magyar országos pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházisegéd-egylet“, a Szathmár-németi „Pinczér-egylet“, a székesfehérvári „Pinczér-egylet“, a szombathelyi „Pinczér-betegsegélyző egylet“, a Kolozsvári pinczér-egylet“, a „Győri pinczér-egylet“ és a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulatának“.

HÍVALALOS KÖZLÖNYE.

M megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.		Laptulajdonos és FELELŐS SZERKESZTŐ: Ihász György.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. kerület, Kalap-utca 22. szám alatt. Kéziratok és előfizetések ide intézendők. Előfizetheti még: Kutschera Mihály úrnál, Aranykéz-utca 6.
Előfizetési ár:			
Egész évre . . . . . 4 frt	Félévre . . . . . 2 frt		
Háromnegyed évre . 3 „	Évnegyedre . . . . . 1 „		

Kávéházaink ügye.

Tagadhatlan, hogy kávéosok nevezetesen kávéházi üzlet tulajdonosok üzletükre vonatkozó ügyeik a legszorosabb összekötetésben állanak a vendéglősök üzleti ügyeikkel különösen azért is, mert az ipartörvény értelmében különös engedélyhez kötött iparágok közé tartoznak és azért közhatalos és rendőri tekintetben is, mint a tapasztalás mutatja, — egy és ugyanazon mérték mértékének kitéve vannak. Nem árt tehát a kávéosok ügyeit ezen vendéglősök lapjában sem szelösztetni annyival is inkább, mert ime ezen lap homlokán olvassuk: „hogy az nem csak vendéglősök és korcsmárosok, de egyszersmind vendéglősök és kávéházak segédjeinek, sőt vendéglősök- és kávéosok ipartársulatainak is közlönye

Es ez már azért is szép és dicséretre méltó, mert a világon és különösen egyes országokban az egyetértés, a harmonia összműködése feletle fontos és nagy eredmények üdvös kuforrása lenni szokott, ezenfelül ugylátszik, hogy a kenyér irigység, mely fájdalom sok irányban iparosaink közt imitt amott mutatkozni szokott, ma holnap a dolgok ily gyakorlati felfogása mellett egészen elenyészik és egészen új éghajlat alá jutunk, mely a külön és egymástól részben elszigetelten álló zászlókat egyesítvén, már azért is boldogabbakká varázsolja az azokhoz tartozó köröket.

Az említett ipartörvény szerint (11. §.) hivatala vannak hat hó alatt valamennyi törvényhatóságok az említett engedélyhez kötött, tehát a kávéházi üzletek tekintetében is szabályrendeleteket alkotni és mint olyanoknak jogukban áll a törv. 12. §. értelmében az iparhatóság területén engedélyezhető kávéházak vagy kávémérések számát előre meghatározni, mely tekintetben egyes törvényhatóságok mai napig sem intézkedvén jogérvényesen, kérdés támad az iránt, hogy mi a teendő ott a tárgyban, ha valaki kávéházi engedélyért folyamodik egy községből, melyben már kávéház már van és melyre nézve kimutatattik nem csak az egyes adózó polgárok tömeges aláírásai, de egyszersmind az előjáróság hivatalos nyilatkozatával is, hogy az az egy kávéház is sok — illetőleg az az egy létező kávéház utig elegendő a közkivánalmak kielégítésére. Nézetünk szerint akár van már az előirt szabályrendelet hozva akár nem, az illető iparhatóság megtagadni

köteles a kávéházi engedély kiadását az ily esetben, mert épen az az értelme azon szónak: „engedélyhez kötött“ miszerint megvizsgálendő és az iparhatóság által megfontolandó azon körülmény, vajjon okvetlen szükséges-e az említett vagy bár mely más község vagy városban az új kávéházi üzlet nyitása, és ha nem, akkor, semmi szín alatt sem protektio, sem más okból nem engedélyezhető illetőleg az engedélyhez kötött üzletek okvetlenül nem szaporíthatók. Ennek ellenkezője az, mit szomorúan tapasztalni kényszerítünk, egyes iparhatóságok is mivelnek, a midőn azt a törvénytele elvet állítván fel, miként a kávéházi iparjog épen olyan mint más szabad ipar, korlátlanul hajlandók osztogatni ebbeli iparjogositványokat — sőt megtörtént, hogy kis falun két kávéházat egy más mellett engedélyeztek, dacára az a már létezett és régibb a közkivánatra megfelelő tudó kávéház tulajdonosának alapos és jogos tiltakozásának, mely tiltakozás abból állott, hogy felfolyamodások benyújtattak anélkül, hogy tekintetbe vétettek volna, holott az ipartörv. 22. §. világosan azt mondja, hogy az engedélyhez kötött iparágakra nézve még akkor is, ha az új ipartörvény hatályba léptekor az ipart érvényesen és különös megszorítások nélkül üzik, az új törvény szabályrendeletei megtartandók, — tehát megtartandók annyival inkább és szigorubbán az új üzletek nyitása és engedélyezésénél és így bizonyos legalább az, hogy mind addig, míg az illető törvényhatóság területét érdeklő a kávéházi üzletek számát egyes községekben megalapító — vagy e részben másként intézkedő szabályrendelet nincsen, a hatóságok különösen azon üzletek érdekében is, melyeket a törvény jogaik gyakorlatában talált és bolygatni sehogy sem akarja az engedélyhez kötött iparüzleteket említett törvényhatóságok, szolgabírók, városi kapitányok vagy tanácsok által szaporítani semmi szín alatt nem engedethetik. Ellenben az érdeklött iparágaknak hivatása, hogy az illető törvényhatóságok által tárgyalat vagy tárgyalandó ebbeli szabályrendeleteknek a m. kormány befolyási melletti megállapítását figyelemmel kísérik, gyakorlati életből merített tapasztalataik és kívánságaikat emlékeztetőkbe hozzák és így a törvény által kijelölt utat a jobb jövő felé mind önnön maguk és övéik. — mint a közjó érdekében is úgy mint kell egyengessék. **Boor József.**

Diszebéd.

Gundel János urnak, a budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata elnökének tiszteletére, a „Ferencz József“ lovag renddel történt kiténtetése alkalmából.

„Ki társait tiszteli, önmagát tiszteli“ mondja a közmondás. És ez igaz. Eme igazság fényes bizonyosságául gyűltek össze az 1886. január hó 5. napján, a szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok, az „Europa“-szálloda disztermében lakomára, szeretett elnökünk Gundel János úr iránti tiszteletüket lerovandó, tudva azt, hogy ez által a legnagyobb mértékben tisztelik meg őt, de egyuttal magukat is.

Azok kik máskor közönséges nézői a a jó kedvnek, ma megteremtői valának annak.

Minden egyes arczáról lesugárzott az öröm, mely őt ide hozta, a tisztelet, mely őt a megjelenésre ösztönözte. S mily jól esett látni 120 örömtelt többé — kevésbé érdemteljes polgárt együtt látni vigadni az Őt ért kiténtetés felett.

Walter Ferencz a lakoma rendező bizottság elnöke, s az ipartársulat alelnöke, a harmadik fogás után felemelkedvén s a következő szavakkal nyitá meg a toasztok hosszú sorát:

Boldog azon nemzet, melynek felséges királya éber figyelemmel kíséri hő alattvalóinak, országa polgárainak érdemteljes munkálkodását. Ő felsége a mi dicsőségesen uralkodó királyunk és urunk atyai nemes szive és kegyességéről tanuskodik e rendjel is, melylyel nemcsak szeretett elnökünket, hanem édes mindnyájunkat, kik iparunk felvirágzásán fáradozunk, kiténtetni kegyeskedett.

Midőn poharat emelni bátorságot veszek magamnak, kívánom: hogy az úr Isten Ő felségét a mi dicsőségesen uralkodó királyunkat, felséges nejevel és fenséges családjával együtt, a haza és hő alattvalóinak boldogítására az emberi kor legvégső határáig éltesse! Eljen Ő felsége a király!!!

E toasztot melyet a jelenvoltak állva hallgattak meg, lelkesen megéljeneztek.

Utána **Stadler Károly** mondta a következő nagyhatású beszédet.

Igen tisztelt barátaim és kartársaim!
Nagyrabecsült elnök úr!

Egy örömteljes esemény kedvező alkalmat nyújt nekünk, nagyrabecsült elnökünk iránti határtalan tiszteletünknek kifejezést adhatni.

De mint a holdvilág, tőle telhető teljes fényében is, csupán lankadt visszfénye a mindent uralgó fejedelmi napvilágnak, úgy ami őszinte hódolatunk is eltörpül, szemben azon fényes kitüntetéssel, melyben a „legelső magyar ember“ Ő felsége a mi kegyelmes királyunk, tisztelt elnökünket a „Ferencz József“ rendjel adományozásával részesítette, és ha mégis megkísértjük ezen tömeges összejövetel által szeretett elnökünket ünnepleni, úgy nagy részben saját, az öröm a szeretet érzetében túlradó szívünk szózatának nyilvánítása véget tesszük ezt.

Egy tisztos férfit érdemei szerint kitüntetve látni: lélekemelő! De megkettőztetik ezen hatás, sőt az elragadtatásig lelkesít, ha tudjuk, hogy ezen férfit egyike a miénknek. — Az alkotmányos aera, nemzeti fejlődésünk főtényezője, sehogy sem vetheti alapját biztosabb talajba, mint az ipar- és munka elismerésében, mit most ismét a királyi kegyesség által, még pedig saját iparunk körében fényesen nyilvánítva látunk.

Poharamat emelem és írtim iparunk zászlóhozdozójára! Gundel János urra! Az ur Isten áldja meg őt és az emberi élet legszélsőbb határáig éltesse! Éljen!!

Ezután ugyancsak Stadler Károly beszélt német nyelven és pedig:

Stadler Károly ur beszéde:

Und Ihnen meine werthgeächsteten Collegen, die sich die Sprache unserer ichönen Vaterlandes noch nicht ganz angeeignet haben, Ihnen ganz besonders diene unser hochgeächsteter Präsidant als leuchtendes Beispiel.

Seine Wiege stand nicht in der Gemarkung unserer geliebten Vaterlandes, trotzdem hat er zu unzähligenmalen bewiesen, daß man die Scholle die uns ernährt achten müsse, — wo Achtung eingezogen da ist die Liebe nicht mehr fern, — gewiß die billigste Forderung, die das Vaterland an Sie stellen kann.

Es genügt nicht, seine Steuern zu bezahlen um der Bürgerpflicht nachgekommen zu sein, das Vaterland fordert mehr, es ist die Erhaltung seiner Selbstständigkeit, und der mächtigste Factor, das Klammern an die Tradition, zu welchem die Sprache des Landes in erster Linie rechtmäßig gefordert werden kann.

Wird die unparteiische Zukunft dereinst der Männer gedenken, welche nicht die Phrase im Munde, sondern als werkhätige Mitarbeiter nationaler, cultureller und communaler Entwicklung als Streiter für unsere Gewerbs-Interessen rastlos gearbeitet, so wird man den Namen Johann Gundel unter den Herzogen dieser geistigen Armee finden.

Der erste Ungar, unser Apost. König hat in der Person unseres hochverehrten Präsidanten auch unser Gewerbe geadet, dem sich würdig zu zeigen, ist fortan unsere Pflicht.

Auf das Wohl des Fahnenträgers unserer Gewerbs-Genossenschaft erhebe ich mein Glas, weil ich von der Ueberzeugung durchdrungen bin daß mit ihm in unserer Genossenschaft auch der patriotische Geist erhalten bleibt.

Er lebe hoch!

Az „Eljen“ lecsillapultával **GUNDEL JÁNOS** ur kelt fel, s feszült figyelem s általános esend közepette a következőket mondá:

Tisztelt Collégáim és barátaim!

Mikor értesültem arról, hogy önnök diszlakomát szándékoznak rendezni tisztelemre, azonnal tiltakoztam ellene; hanem

az illető urak azt mondták, hogy az előkészületek már annyira haladtak; miszerint azon változtatni nem lehet. Tiltakoztam ellene azon indokból, mivel az általános viszonyok rosszak és az országos kiállítás, üzleti várokozásainknak nem felelvén meg, úgyis mindegyikünknek elég pénzébe került és mindennek daczára banketett rendezni könnyelműségnek tartom.

De tiltakoztam ellene azon oknál fogva is, miszerint én az ovációknak nem vagyok barátja. Mert amit ipartársulatunk irányában tettem, meg vagyok róla győződve, hogy helyzetemben más is megtette volna. Azóta, hogy ipartársulatunk élni lenni szerencsém van, nem tettem mást, mint köteleseggemnek, mennyire lehetséges volt, megfelelni iparkodtam; s ebbeli köteleseggemet mind eddig ezentúl is fogom hiven teljesíteni; de ezért köszönetet nem várhatok s nem is várok. Az egyetlen köszönet melyet várok önöktől az, hogy közöttünk *egyetértés és összetartás* legyen.

Miután azon helyzetbe jutottam, hogy a keserűhöz jó száj ízt kell mutatnom, őszintén mondvá örülök, hogy kartársaim és barátaim társaságában egy pár órát kedélyesen tölthetek s különösen örülök, midőn önöket ily szép számmal egybegyűlve látom. Örömtelt szívvel üdvözlöm ezért önöket, mert biztosítékát látom annak, hogy mindegyikök iparunk érdekeit szíven hordja.

Adja az úr Isten, hogy mindég ugy legyen és én megvagyok győződve arról, hogy iparunk tekintélye emelkedni fog nemcsak a fővárosban, hanem egész szeretett hazánkban is, főképen akkor, ha egy az őskorból származó rémkép megsemmisítését elérnünk sikerül, mely hatalmas kezeivel iparunkat az egész hazában aláasta és ezen rémkép a szerencsétlen regalejog, melyről majd más alkalommal fogok beszélni.

Engedjék meg tehát végre, hogy hálás köszönetemnek adjak kifejezést a mai kitüntetésért, biztosítván önöket, hogy reám nézve a legbecesebb kitüntetés az, melyet polgár és pályatársaim bízalma nyújt.

Emelem tehát poharamat ipartársulatunk azon tagjaira, kik telve vannak azon érzellemmel, hogy iparunk és ipartársulatunk nőjjön és virágozzék.

E lelkes szavakat szüni nem akaró éljen követte.

Glück Frigyes ur beszéde:

Sehr geehrte Herrn! Liebe Collegen!

Das alte Jahr mit all' seinen Klängen ist vorüber und schon gehört es zur Vergangenheit; neue Hoffnungen bilden das Ziel unserer Bestrebungen, für das Dunkel einer künftigen Lebenszeit. Wir stehen vor den Hallen eines Tempels in dessen Inneres kein sterblich Auge blickt. Was ist's, das uns in diesem Moment als Bedürfnis entgegen leuchtet?

Es ist die Freundschaft, deren Besitz uns zum neuen Schaffen den Muth und die Kraft giebt. Auf das sie weiter auch im Neuen Jahr unter uns bestehe, erhebe ich mein Glas.

Hoch die Eintracht und Freundschaft!

Rainer József urnak az „Europa“ szálloda tulajdonosának beszéde.

Hochverehrte Collegen!

In Anbetracht, daß ich heute mit dem Vertrauen beehrt wurde dem schönen Feste auf diesem Wege zu begegnen, das ist durch das Vertrauen von Euch allen ausgegangen. Ich danke vor allen meinen sämtlichen Collegen dafür und wünsche unseren hochgeehrten Präsidanten, so auch uns Allen noch recht viele so schöne Feste zu feiern, an der Spitze mit ihm. Hoch lebe unser

Präsident! Nachdem mein hochverehrter Herr Vorstand die Frauen leben ließ, so sage ich die Mutter der Frauen und unsere soll hochleben, überzeugt das ganz Europa diesen Toast erwiedert und mit mir einstimmt:

Es lebe die Presse, unsere allen Mutter!

Szóllottak még: Glück Frigyes a barátására, ifj. Ács Károly az ipart ügyésze szelendős beszédel üdvözölte az ünnepeletet a tisztikar nevében, ifj. Kammer Ernő a „sajtóra“. Mire a sajtó nevében tartalomdús beszédel mondott, Szűcs Pál a „Nemzet“ munkatársa. Gundel János szép hasonlatokkal válaszolt rá. Majd Stadler, Walter, Kainz Sturm Gábor, Mayer F. Wrabetz Frigyes.

A társaság még nyolcz óraker is együtt volt; de már csak néhányan, amikor ugyan is lapunk szerkesztője hegedün saját szerzeményét huzta el, ezzel akarván kifejezést adni a szeretett elnök iránt táplált érzelmeinek.

Midőn mindezek után vagyunk már, egy marad csak hátra és ez egy ama hő óhajunk, vajha minél több ily jeles férfival ajándékozná meg a jó ég iparunkat, hogy mint világító oszlop vezetnék az ifju nemzedéket arra az utra, melynek végén iparunk felvirágozását felleljük.

A hajnal hasadása.

A „tud. és műegyetemi olvasókör“ elnöksége a következő hazafias felhívást küldte szét, melyet mi is ajánlunk t. pályatársaink szives figyelmébe: *Egyetemi Polgártársak!* A magyar nemzetben kitört a magyar lelkesedés s ez villamfolyamként szikrázik át a kebleken. Az együvértartozás érzete élénken nyilvánul mindenfelé. A magyar nemzeti egység hovatovább mindjobban megvalósul s a magyar állameszme teljesen érvényre emelkedik. Az országban nagy a magyar nemzeti mozgalom.

A társadalom nemzeti irányt vesz. A magyar erkölcsök és szokások előtérbe nyomulnak s a magyar felfogás érvényesül a tudomány művészet és ipar terén.

Kulturális érdekeinket mindinkább felfogják s annak hathatós terjesztésére egyesületek alakulnak.

Ilyen első sorban az „**Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület.**“

Az erdélyrészi magyarok egyesülve terjesztik a nemzeti közművelődést s igyekeznek visszamagyarosítani. Igaz hazafiai érzelmeiktől ösztönözve a legnagyobb buzgósággal és önfeláldozással végzik nagyszerű hivatásukat. Tevékenységökben fáradhatatlanok minden lelkesedéseket a haza iránt érzett határtalan szeretetből és a honfiumi ragaszkodásból meritik.

Ök nagy munkával állanak szemben.

Ezreket és ezreket kell visszamagyarosítaniok, a kik mostoha körülmények között elfeledték a dalt, mely mellett bölcsőjük ringott.

Ezreket és ezreket kell arra tanítaniok, hogy magyarán szeressék ezt a földet, mely nekik ételt s italt terem

Ezrekben és ezrekben kell újra felébreszteniök a magyar érzelmeket, hogy teremtsék a magyar nemzeti egységet, hogy mindenütt tiszteletben álljan a magyar állameszme s magyar szó hangozzék a Kárpátok bérézei között s az alföld aranykalászos rónáin egyaránt.

Nagy munkával állanak szemben.

A cselekedet az ő hivatásuk, de a támogatás reánk maradt. *Egyetemi Polgártársak!*

Az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“ alaptökéjét mindenki siet növelni. A hazafiúi áldozatot meghozni legszentebb kötelességének ismeri minden polgár.

Az ország minden részében gyűjtik filléreiket a hazafiak, hogy erős alapra építsék az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesületet“, melynek alakításakor minden magyarnak megdobbant szive.

A támogatás általános és egy ország ezer reménye függök működéséhez.

Egyetemi Polgártársak! Mi elmaradtunk. Mi még nem tettük meg honfui kötelességünket s épen azért nekünk oly adományra kell feleltetnünk e késedelmet, mely, tekintve az egyetemi polgárság nagy számát, a nemzet első ifjúságához méltó legyen.

Nagy arányu gyűjtést kell indítanunk, mely egyetemünknek minden polgárát érintse. Alkalmat kell adnunk a kevésbbé tehetőseknek is az adakozásra és módot kell nyújtanunk mindegyiküknek, hogy a hazai oltárára tehesse adományát

Tegyük össze mi is filléreinket s legyen a budapesti kir. magy. tud. egyetem polgárságának is része abban a nagy munkában, melyben mindannyian tevékenyen szeretnénk közreműködni, mert arra ösztönöz bennünket a magyar nemzeti érzés s azt parancsolja a hazafiúi kötelesség.

Az apáinktól eltanult zengzetes nyelvet, a szót, melylyel őseink Ázsiától bucsut vettek s üdvözölték az új hazát, a magyar erkölcsöket és szokásokat, melyek egy ezredéven át szilárd alapjai imádott hazánknak, drága kincsékként megőrizni s arra megtanítani mindazokat, a kik a magyar földnek szülöttei, a magyar közművelődést terjeszteni mindenfelé: ez hivatása az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesületnek.“

A magyar nemzetiség és közművelődés védbástyája az s oda nekünk is kell hordanunk egy-két homokszemet, hogy azzal is erősebben álljon s meg ne dőljön soha!

Zárgyűlés.

A „budapesti szállodások vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“ f. év január hó 11-ikén d. u. 4 órakor tartá a „Széchényi-téri“ vendéglőhelyiségben a kiállításán felállított pavillon ügyében a zárgyűlést *Gundel* János elnök úr megbetegedése következtében *Walter* Ferencz alelnök úr elnökölt. Jelen voltak: *Roch* József, *Kommer* Ferencz, *Schafhauser* András, *Stadler* Károly, *Mayer* Ferencz, *Fanzler* János, *Wirth* Ferencz, *Hermann* Ferencz, *Szuszky* Lipót, *Wohlfarth* Vilmos, *Schloszer* Károly, *Glück* Frigyes, *Ment* András, *Pavelka* Antal, *Morbítor* Lőrincz, *Krach* Henrik, *Jarmer* Nándor,

Ruscher György, *Hölzl* József, *Steinbeisz* János, *Mayer* József, *Hell* Ferencz, *Schwab* Antal, *Liedl* József, *Dörflinger* György, *Kern* Ferencz, *Grossmann* Frigyes, *Bernhardt* Ferdinand, *Wassermann* Jónás, *Barabás* József, *Gürsch* F. *Buchner* J. *Simon* Pál, *Günzel* Manó, *Stauffer* A. *Blaschka* J. *Müller* M. *Kanitz* F. *Letzl* Ignác, *Rajkay* Mihály, ifj. *Feith* István, *Fritz* Henrik, *Spalt* Mátyás, *Begrish* N. *Schmidt* Károly, *Schmidt* Ferencz, *Maloschik* János, *Mayer* József, (II) *Dr. Ács* Károly ipartársulati ügyész, *Begázy* Nándor ipartárs. titkár és *Ihász* György a „Vendéglősök Lapja“ képviselőjében.

Walter Ferencz elnök úr a gyűlést határozatképesnek nyilvánítja s felkéri titkárt aszámvizsgáló bizottság jelentésének beterjesztésére. *Begázy* Nándor titkár olvassa a jelentéseket s egyszersmind a zárszámadást is beterjeszti (a zárszámadást lapunk alábbi rovatában egész terjedelmében közöljük.) A zárgyűlés mindkét beterjesztést helyesléssel vevén tudomásul s úgy az elnökségnek, mint a választmánynak, gazdának pénztárnoknak a felmentvényt egyhangulag megadta.

Kommer Ferencz indítványozza, hogy az elnökségnek gazdának pénztárnoknak s a közreműködőknek jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. Indítványa egyhangulag elfogadtatott.

B I L A N Z

über die Kosten des Ausstellungs-Pavillon der Bpester Hotelier, Gast- & Schankwirth-Genossenschaft.

Einnahmen.

Ausgaben.

50% Garantie Fond	5457	50	1. An Ödön u. Marcel Neuschloß für den Bau des Pavillons	12000	—
An Zinsen aus der Sparkassa	14	91	2. An Tischlermeister Biró Lajos für Ausstellungs-kästen und Tischlerarbeiten	2500	—
Platzmiete	8233	—	3. Für Flaggen und Dekoration des Pavillons	336	20
Telephongebühren	54	50	4. An Reinigungs-pfeifen	210	—
Ausstellungskästen	2480	06	5. Für Anstreicher, Maler u. Schilbermalerarb.	153	—
Weinconsum	1622	41	6. Für Senkgruben Reinigung	100	—
Von der Genossenschafts-Cassa	1599	42	7. Für elektrische Beleuchtung sammt Beleuchtungskörper	2880	—
Ball Reinertragniß	1061	84	8. Für Wasserleitung Closet u. Wasserverbrauch	206	92
Reinigungsgebühren	259	—	9. Für Blumentaffen u. Eisenwaaren	103	30
Assicuranz	521	63	10. Für Pflasterarbeiten	125	—
Vom Herrn Dengler für Blumentaffen	5	—	11. Als Leihgebühr für 2 Schreibtische	15	—
Vom Photograph Herrn Klöß	2	40	12. Für Anzeigen u. Ausstellungszeitung	150	—
			13. Für Laufteppiche	71	20
			14. Für Assicuranz	846	82
			15. Für Kleidung des Portiers	70	60
			16. Als Leihgebühr für 2 Zelte	150	—
			17. „ 2 Spiegel tafeln	60	—
			18. Für angeschafften Utensilien und diversen kl. Ausgaben	86	23
			19. An Regalsteuer	60	—
			20. Für Preiskourante	56	—
			21. Gehalt an Personal	581	40
			22. Für die Nachtwächter	110	—
			Als Remuneration an Professor Broghammer	300	—
			Remunerationen Personal	140	—
	21311	67		21311	67

Budapest, den 4. Jänner 1886.

Begázy Nándor
Secretär.

Johann Gundel
Präses.

Walter Ferencz
pénztárnok.

Für richtig befunden:

Stóri Adolf

Stadler Károly

Walter Ferencz a jelenlevőknek mély részvétellel hozza tudomásukra *Stamm* Andrásné urnó halálát, kinek temetésére minél nagyobb számban leendő megjelenésre kéri fel a tagokat.

A jegyzőkönyv hitelesítésével *Schmidt* Károly és *Letzl* Ignác urak bizatnak meg elnök által.

Több tárgy nem lévén elnök a gyűlést bezárja.

Levelezés.

Kedves barátom!

Becses lapod, ez az iparunk érdekét annyira felölelő s ma már nélkülözhetlen, erkölcsi tekintélyünk emelésének főtevézőjének 1885. évi december 15-iki 24. számában örömmel olvastam, hogy a „Szatmári pinczér egyesületben“ is visszhangra találtak azon üdvös ígék melyeknek ipartársulatunk buzgó alelnöke oly rég fáradozik barátokat szerezni.

Ez eszme a „Nyugdíj-alap“ es-méje.

Helyen való is lenne, ha a budapesti ipartársulat, melynek tagjai megközelítik az ezeret, ily úton is gondoskodnék tagjainak anyagi jólétéről.

Hogy a társulat megradad minden alkalmat tagjai anyagi és erkölcsi jólétének megóvására, az bizonyításra nem is szorul.

Erre biztosíték ügybuzgó vezetőinek az érdemekben gazdag elnök, alelnök és választmányunk egyénisége s akarat ereje.

Dehogy a „Nyugdíjalap“ létesítése csak szaporitaná érdemeik számát az előre is biztosnak mondható.

Nem is tudjuk, miért idegenkednek sokan az ige megtestesítésétől.

Amint akadtak az eszmének ellenzői eddig, úgy hiszszük sőt több meg vagyunk róla győződve, hogy most midőn az eszmével már vidéki kartársaink is foglalkoznak: sietni fog a budapesti száll., vend.- és korezmárosok ipartársulata jó példával előjárni s megteremti az oly kívánatos s bátran mondhatni szükséges „Nyugdíjalap“-ot.

Mennyi nyomor és inség megmentője lesz az alap, az ki sem mondható.

De hogy az eszme megpendítőjének s részvét hiányában csak lassan, de még folyton lankadatlan buzgalommal munkálkodott apostolának Walter Ferencz urnak, a bpesti száll., vend.- és korezmárosok ipartársulata nagyérdemű alelnökének neve örök hálás hervadhatlan babérával övezve lesz, minden egyes tagunk keblébe vésvé és az utókornak mint szent ereklye megőrizve, azt rendületlenül hiszszük. Most csak ama hő — és közös óhajunk, vajha minél többen sorakoznának a zászlókvivők mellé, hogy az oly régi megtestesülés mielőbb ténynyé válhatnék.

Fogadd őszinte üdvözlétemet s vagyok hazafiúi üdvözléttel. Budapest, 1885. decz. 20-án.

Erdősi Károly.

Szatmári levél.

T. szerkesztő úr!

A midőn van szerencsém magamat bemutatni, mint a szatmári pinczér-egylet által 1886-ra megválasztott jegyzőjét, bocsássá meg nekem hogy az összes tisztikar névjegyzékét szíves közlés végett t. szerkesztő úrnak be küldhessem, ugyanis: *Elnök*: Óváry János főpinczér, *alelnök*: Kalocsay Zsigmond főpinczér, *pénztáros*: Valkovits Sámuel főpinczér, *jegyző*: Kalocsay Sámuel főpinczér, *ellenőr*: Bláyer Petőfy Zsigmond, *ügyvezető*: Löwenberg Jakab, *orvosnak*: Góde György doktor. *Választmányi tagok*: Gerzon János vendég-

lős. Baader Alajos vendéglős, Schlosz Márton vendéglős, Markus József főpinczér, Steiner Antal főpinczér, Pollak Miksa főpinczér, Gelb Benjámín főpinczér, Perez József főpinczér. *Pót választmány*: Brémer Sándor Márványi Samu. Egyidejűleg van szerencsém becses tudomására hozni, hogy egyesületünk Vass János urat örökös dísz elnökének nevezte ki.

Ismételve kérem e sorok közlését melyek után vagyok illő tisztelettel, alázatos szolgálója **Kalocsay Sámuel.**

A magyar szellem ébredése.

Szükszay Ferencz úr vendéglőhelyiségében mint örömmel értesülünk üzleti nyelvtől ezután a magyar nyelvet fogják használni. Ugyanis az előkelő vendéglő nagyszámu derék személyzete elhatározta, hogy a konyhában a megrendelésnél kizárólag a magyar nyelvet használják. Isten éltesse őket!

Székesfőhérvárott dr. *Pauer* János püspök legutóbb hagyta helyben főpásztori jogánál fogva a városi közgyűlésnek azon hazafias határozatát, hogy a Szt.-János és Szt. Sebestyénről címzett templomokban a német isteni tiszteletek ezután magyar nyelven tartassanak. Dr. *Pauer* János püspök ő méltósága tudvaleg az ottani pinczér-egyletnek is egyik első alapító tagja s az egylet alapszabályaiban előirt célt, mely a humanitáson kívül a „magyar nyelv fejlesztése“ lelkesen karolta fel s az egylet alakulása alkalmából 1881-ben a nála tisztelettel küldöttséget, köztük e lapok szerkesztőjét, a lutheránus vallású *Ihász* Györgyöt is főpásztori áldásában részesítette. Az egyletnek magyar szellemben leendő vezetésére pedig a küldöttség tagjait meleg szavakkal buzdította.

Gundel János elnök úr tiszteletére rendezett diszebedről szóló étrend.

le 5. Janvier 1886.

POTAGE

à la Palermont.

HORS D'OEUVRE.

Petits vol-au-vent à la Regence.

RELEVÉ.

Fogas froid à la viennois.

ENTRÉE.

Gigot de veau à la jardinière.

RÓTL.

Rein de chevreuil.

Salade et Compote.

ENTREMÉT SUCRÉ.

Crème à la Brésilienne.

DESSERT.

Fromages. — Fruits.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a budapesti „Pinczér-kör“ f. év december hó 14-én tartott rendes választmányi üléséből. Jelen voltak: *Poplán* Zsigmond igazgató elnökle, *Koch* Cornél igazgató, *Rajágh* Jenő titkár, *Mihályi* Ferencz pénztárnok, *Neusiedler* Géza, *Éder* Antal, *Moszer* J. K. *Duhon* J. *Laudon* Lajos, *Schmidtbauer* L. *Szohatzky* J. választmányi tagok és *Ihász* Gy. a „Vendéglősök lapja“ szerkesztője mint vendég.

Elnök az ülést megnyitja:

1. A november havi jegyzőkönyv felolvasatván mely *Neusiedler* G. és *Moszer* J. K. urak által hitelesítették. 2. *Mihályi* Ferencz pénztárnok a lefolyt havi bevételek és kiadások különbözeteként. 4 frt. 89 kr. tiszta hasz-

not mutat ki. 3. A rendes tagok sorába *Zartl* Lipót úr felvétetett. 4. *Faragó* József kilépését jelenti be, tudomásul tétetik.

Poplán Zsigmond igazgató indítványára a havi illetékek beszédésével, *Mihályi* Ferencz kezessége mellett *Belák* Ignác bizatik meg.

6. *Mihályi* Ferencz kéri a választmányt miután a nyereszkedő játékok a közhelyiségében tiltva vannak, és hogy netalán a tag urak a legujabb bizottsági határozat hozatallal félrevezetve legyenek, indítványozza hogy ezen ferbli játék mind legveszedelmesebb egyike meg nem engedtessek, s továbbá a tilalom hirdetésny alakban kifüggesztendő.

Neusiedler Géza kéri az u. n. terezzé való tevés is megtiltani, hosszab vita után szavazat alá bocsátatván mely indítvány szótöbbséggel elfogadtatott. Ülés véga 3 órakorreggel. **Rajágh** Jenő titkár.

Külömfélék.

Schweiger György közszeretben álló vendéglős úr megvette a „Nemzeti“ szállodában levő kávéházat s azt f. év február hó 1-én fogja átvenni. Sok szerencsét!

Szöke Imre a Békés-Csabai „Fiume szálloda“ kedvelt főpinczérje f. év február hó 1-én veendi ától a Duna- és Lipót utca sarkán levő *Schweiger*-féle jóhírű vendéglő helyiséget. *Szöke* utral sokat fog nyerni vendéglős ipartársulatunk is mert osztályunk érdekeit eddig is szíven viselte.

A „Pinczér kör“ f. év január hó 11-ikén tartá rendes havi választmányi ülését. Elnökölt *Koch* Kornél igazgató. Jelen voltak: *Szohatzky* József, *Duchon* János, *Mihályi* Ferencz pénztárnok, *Rajágh* Jenő titkár, *Mundt* Lajos, *Moszer* J. *Károly*, *Kozmanovits* Károly *Eder* Antal választmányi tagok és *Ihász* György a „Vendéglősök Lapja“ képviselőjében. *Koch* Kornél az ülést megnyitja. *Rajágh* titkár olvassa az utóbbi ülés jegyzőkönyvét. Tudomásul vétetik. *Mihályi* pénztárnok betérjeszti havi számadását s a hátralékos tagok neveit, kik többnyire a fővárosból eltávoztak s tagdíj kötelezettségükről pedig mit sem akarnak tudni. A havi díjak beszédésével *Belák* Ignác a „Vendéglősök Lapja“ pénzszedője bizatik meg. *Mihályi* F. betérjeszti *Szohatzky* Sándor urnak azon szíveségét, hogy a kör részére az „Üstökös“ című élelplapot egész évre felajánlotta, továbbá betérjeszti *Fleischmann* Ede kolozsvári tagtárs urnak a kör részére ajándékképen küldött a „francia forradalom“ című mű 2 kötetét. A választmány éljenzéssel és köszönettel veszi tudomásul e becses ajándékokat. Tárgyaltatott még több folyó ügy, melyek után elnök igazgató az ülést befejezettnék nyilvánítja.

Halálozás. *Stamm* András urat, ipartársulatunk derék választmányi tagját mély családi vesztesség érte, forrón szeretett neje szül. *Ackermann* Borbála f. hó 10-ikén életének 64-ik évében jobblétre szenderült. Temetésén a család számos tagjain rokonain és ismerősein kívül ipartársulatunk nagyszámu tagjait is ott láttuk. Béke lengjen porai felett.

Kozmanovits Károly a pinczér kör könyvtárosa f. hó 6-ikán a kör helyiségében ezitera hangverseny rendezett, melyen *Feicht* Károly úr az „Arany sas“ szálloda derék főpinczérje is közkivánatra közreműködött. Az estylen a tagok nagy számban voltak jelen.

A fásult közöny. 264 hátralékos előfizetőinknek küldtünk levélbelileg felszólítást, hogy az egész évben elfogadott lapokért járó díjat legyenek kegyesek beküldeni s

ezek közül csupán 10-en tartották érdemesnek jogosult kérelmünket teljesíteni. E sajnos jelenségből kiviláglik mennyire idegenek a szellemi munka és a jó törekvés iránt azok, kik tán lapunk csekély díjánál sokkal többet kidobálnak haszontalan élvezetekre, sőt még olyan vörösbőrű indiánok is találkoztak, kik vidéki gazdag szállodatulajdonosok és egyleti főmatadorok, azzal feleltek megkérésünkre, hogy minek küldtük az általuk folyton elfogadott lapot? Ők nem rendelték meg. Ha igaz az, hogy a hal is a fejétől büzlök, akkor nem csodáljuk, ha az ily egyének vezetése alatt álló testvér egyletek örök álmukat alusszák.

Kass János szállodás úr Szegeden új szállodát nyitott mit pazar fényvel rendezett be.

Az orsz. pinczemesterek egylete által f. hó 23-ikán a Széchényi sétátér helyiségben rendezendő jótékonycélu táncvizigalom igen fényesenk ígérkezik.

Lakos Lajos takaréktűzhelygyáros úr hirdetésére figyelmeztetjük t. olvasóinkat.

Stölzle C. fiai üveggyári hirdetésére figyelmeztetjük t. olvasóinkat.

A „Pinczér kör“ könyvtárának gyarapítására *Szochátsky* Sándor úr a múlt évben a „Fliegende Blätter“ című lapotegész évben saját költségén járatta azidén pedig az Űstökös című élelzapot rendelte meg egész évre. *Fleischmann* Ede úr Kolozsvárról pedig a „Francia forradalom“ című mű 3-ik kötetét ajándékozta a körnek, miért is fogadják legforróbb köszönetem kifejezésé a „Pinczér kör“ nevében. *Kozmanovics* Károly könyvtáros.

A szegedi pinczérégyelet f. hó 8-ikán *Altmann* elhalt egyesületi helyszerző ügynök helyét töltötte be választás útján. A jelentéktelennek látszó, de szép jövedelmet hajtó állásra négyen pályáztak: *Spáth* Ferencz, *Csokonai* Károly, *Eble* Lajos, és *Rosenberg* Rudolf. *Spáth* kapott 64 szavazatot, *Csokonai* 14-et, *Eble* Lajos 7-et, *Rosenberg* egyet sem. — A választói közgyűlést *Szonleitner* Ferencz egyleti elnök vezette, a ki is a szavazás megajtése után a legtöbb szavazatot nyert *Spáth* Ferenczet jelentette ki az egyesületet ügynökké megválasztottnak, a mit a nagy számmal egybegyűlt pinczerek lelkes éljenzéssel vettek tudomásul. — A közgyűlés ezután az egyesületnél üresedésben lévő gondnoki állásra ideiglenesen egyhangulag *Zetykó* Jánost választotta meg.

Családi öröm. *Bányai* József vendéglős úr kellemes családi örömben részesült, kedves neje f. hó 7-ikén egy egészséges fiú gyermekkel ajándékozta meg, a kised *Zoltán* Béla nevet nyert el a szent kereszt-ségben.

Meghívás. A budapesti „Pinczér kör“ saját helyiségében f. év január hó 17-ken (vasárnap) délután 1/2 órákor *Kozmanovits* Károly úr czitera hangversenyt tart, melyre ezennel a t. tag urak családjukkal megjelenni felkéretnek. Kelt Budapest 1886. január 10. az Igazgatóság. Vendégek szívesen látatnak.

Műsor.

1. *Kastanienheim* (Fantasia), *Schnabel*-től. 2. *Bécsi* képek, *Umlauf*-tól. 3. *Schmerz* veggessen, hangversenyre, *Umlauf*-tól. 4. *Jubelum* keringő, *Kozmanovits* Károlytól. Am Abend (romans) *Richard*-tól. 6. *Égyveleg*, *Kozmanovits* Károlytól.

A múlt számunkban közölt „közölt-szám-rejtvény“ megfejtése: „**Vendéglősök Lapja**.“ **Ihász** György. Helyesen megfették: *Mószér* J. Károly úr, *Reschofszy* Ede úr *Torda*, *Kiss* Lajos és *Nagy* Dezső urak.

Köszönet nyilvántás. Mindazon t. jó barátaim rokonaim és ismerőseim, különösen a budapesti szállodások vendéglősök- és koresmárosok ipartársulatának nagyszámú tagjai, kik felejtetetlen emlékezett boldogult nőm temetésén megjelenni szívesek voltak s ezáltal családi bánatunkat enyhíteni igyekeztek fogadják úgy a magam mint családom nevében hálás köszönetem kifejezését. Budapest, 1885. jan. 13. *Stamm* András vendéglős,

Külföldi borkereskedésünk.

Irta: **Lónyay** Ferencz.

VIII.

Azon nemzeti gyűlölséget azonban, melyel a románok minden ellen, a mi magyar viseltetnek, borainkra is kiterjesztik és bár megvásárolják azokat, mert rá vannak szorulva, a forgalomba világért sem igazi nevük, hanem részint romániai, részint pedig francia borok gyanánt hozzák. — Már s megrendeléseket hazai kereskedőinknél vagy termelőinknél azon világos megjegyzéssel teszik meg hogy a palaczkokon vagy hordókon a bor eredetét jelző semmiemű címlap vagy egyéb jel ne legyen. A vignetteket maguk készítetik el tetszésük szerint. Innen magyarázható meg, hogy Romániában névleg sok francia bor van a kereskedésben, holott Franciaország borbevitelére tényleg igen csekély.

A mi a román borvámot illeti, ez a monarchiánk és Románia között 1875. jun. 22-én kötött kereskedelmi szerződés értelmében úgy hordó, mint palaczkborainkra a szállító levelel feltüntetett érték 5 és 1/2 százalékában van megállapítva, előbb ezen értékhez még 15% szállítási költség adtván hozzá s egy hectoliter bor minimalis értékének 20 ft vétetvén. Ezenkívül, ha a bevitel hordóban történik, a szállítmány sulya szerint métermázsánként még 2 frank fizetendő a hordóért.

Ezenkívül Románia nagyobb városaiban külön fogyasztási és községi adók állanak fenn a belföldi és külön a külföldi borokra nézve. Az említett kereskedelmi szerződés szerint boraink fogyasztási vagy községi adók, tekintetében a belföldi borokkal egészen egyenlő elbánásban kellene, hogy részesüljenek és csakis a belföldi bort is terhelő adókkal lenne szabad megrovatniok; — mind a mellet sokszor megtörténik, hogy a szerződés világos rendelkezése ellenére boraink a megadótatásnál a semmi kedvezményben nem részesül többi külföldi borok közé soroztatnak.

Ezen szerződés jövő 1885-iki július 1-én lejár. Ha ennek daczára ilyen világos szerződésesegések történnek, akkor borkereskedelmünk szempontjából sines nagyon mit örülünk a szerződés megújításának; ha azonban új szerződést kötnénk abban efféle visszaélések lehetőségének elejét kellene vennünk.

A continens többi országait mellőzve, Anglia érdemli meg, hogy vele e helyen bővebben foglalkozzunk, daczára hogy ottani bevitelünk jelenleg igen csekély.

Angolországban jelenleg még mindig a serry- és portbor örvend ugyan közkedveltségnek, az angolok izlése azonban újabb időben egyre jobban kezd a könnyű francia és rajnai borok felé hajolni s alig vonható kétségbe, hogy ezen borok elterjedése folytonosan növekedni fog s ennél fogva a fajok helyes megválasztása mellett boraink is jó kelendősegre számíthatnának. — Csakhogy ha valamelyik, ugykülönösen az angol fogyasztó közönség az, a mely az előtte ismretlen ide-

gen borokat tartózkodással fogadja. Itt tehát talán még inkább áll az, a mit fentebb már Oroszországról mondottunk, hogy a magyar borokat kezdetben anonyim, illetőleg az ott most szokásban levő, például a vöröseket „Claret“ elnevezés alatt kellene a piacra vinnünk, mint ez például az olasz borokkal történik.

Végre is érdekünkben az állana, hogy minél nagyobb kivitel létesítsünk boraink számára, nem pedig az, hogy milyen név alatt isszák azt az angolok. Ha néhány év múlva a consuli jelentésekből s egyéb statistikai kimutatásokból meggyőződnek a közönség, hogy Magyarország jelentékeny mennyiségű bort szállít Angliába, mely ott idegen név alatt fogyasztatik el, a figyelem bizonyára élehebben fog hazánk felé fordulni, s akkor oda való borkereskedők is fognak akadni, a kik közvetlenül nálunk tennének megrendeléseket. Egyelőre azonban nem lehetne más-ként képzelné a dolgot, mint úgy, hogy ide való nagy vállalkozók eszközöljék a borok kiszállítását, a mi (természetesen nagy tőke befektetése mellett) bizonyára kifizetné magát.

Hogy a kellő erélyvel és kitartással folytatott vállalattal mennyit lehet elérni még Angliában is, fényesen mutatja *Greger* Miksa hazánkfa példája, a ki a kezdet legelejeinek nehézségeivel is képes volt megküzdeni s a magyar borok Angliába való bevitelének megteremtőjeül tekintendő.

Vörös borainkon kívül jövője lenne még Angolországban a hegyaljai aszu, szamorodni és erősebb peesenye boroknak, míg a közönségesebb fehér borokkal alig arathatnánk sikert.

Az angliai borvám a *Sykes*-féle hydrometer szerint 23%-nál kevesebb szesz tartalmazó borra, egy gallonra (4,34 liter) 1 shillingben (= 50 kr), tehát egy hectoliterre 11 ftban; a 26–82% szesztartalmu borra gallononként 2 shilling 6 pence (1 ft 25 kr.) tehát egy hectoliterre 27 ft 50 krban, minden magasabb fok után pedig gallononként 3 penceben (12 kr) van megállapítva. Fogyasztási adók Angliában a borra nézve nincsenek.

Európán kívül még az amerikai egyesült államok és India jöhetnek számításba a magyar borkivitel kérdésének tárgyalásánál.

Amerikában általában az europai szőlőfajok meghonosítása és terjesztése folytán a bortermés évről-évre növekszik, mihez hozzájárál még az is, hogy a müburgyártás évről-évre nagyobb mérveket ölt, úgy, hogy az idegen borok bevitelének Amerikában általában nem nagy jövője van.

Ez időszerűt Amerikában leginkább spanyol, portugál és francia borok vannak elterjedve, a magyar borok vannak elterjedve a magyar berok bevitelére csaknem egészen New-Yorkra szorítkozik s legnagyobb részben ott is fogyasztatik el. Egyesült-Államok némely nagyobb városait szintén New-York látja el a magyar borral. A magyar boroknak, melyek közül legkedveltebbek a könnyebb vörös és az aszu borok, — bevitelére az utóbbi években szépen emelkedett. Ugyanis 1880-ban 35,000 gallon (1589 hect.) 1881-ben 50,000 gallon (2270 hect.); 1882-ben pedig 70,000 gallon (3178 hect.) tett s tekintettel az ott lakó magyarok nagy számára is, a bevitelünknek még mindig emelkedését remélhetjük.

Amkár a magyar vörös borokat tartalom-, illat-, és tisztaságot tekintve Amerikában a francia borok felé helyezik, mindamellett emezeknek egy nagy előnye olcsóbb-

ságukban áll. Egy 60 gallont tartalmazó hordó francia bor például 40—60 dollárért kapható míg a magyar borból ugyanannyi körülbelül a 60 dolláros francia borknak megfelelő minőségű bor ára 80—90 dollár. — Boraink ezen drágaságán a szállítási költségek leszállításával nagyot lehetne segíteni, a miért is nagyon kívánatos lenne Fiume — Trieszt és New-York közt közvetlen gőzhajó összeköttetés létesítése, mely igen sok egyéb kereskedelmi tekintetből is régen érzett szükségnek tenne eleget.

Az Egyesült-Államok borvámja hordó, ban való bevételnél gallononként $\frac{1}{2}$ dollárt, (tehát hectoliterenként mintegy 11—12 frnt. palackokban pedig 12 drb üveg után 1.60 dollárt tesz. Megjegyzendő itt, hogy a palackbor bevétel egy Amerikába, valamint az alább következő Indiába is rendszeren 12 drbot tartalmazó ládáknak történik. A kis ládákat azonban ismét nagyobbakba szokták csomagolni.

Indiában borainkat még eddig nem ismerik, pedig monarchiánk azon terményei között, melyekkel Indiában nagyobb üzleteket csinálhatnánk, épen a bor foglalja el az első helyet, a mennyiben ezt nemcsak az ott tartozkodó nagyszámú európaiak fogyasztják hanem maguk a benszülöttek is mind jobban kezdenek hozzá szokni ezen ital élvezetéhez úgy, hogy például 1884-ben már 14 millió frt értékű bor lett Indiába bevive. A nehéz borok, mint sherry, portbor fogyasztása, valamint a sörivás is mindinkább csökken Indiában, ellenben a könnyebb borok utáni kereslet nagyon növekszik; újabb időben Francia- és Németország, valamint legújában Ausztrália importálnak ilyen borokat. Stockinger Ferenc hazánk fia és bombay-i osztrák-magyar consul előadása szerint, ki boraink Indiába való bevételének ügyével élénken foglalkozik s kivel pár hét előtti ittléte alkalmával személyesen volt szerencsém e tárgyról beszélni, hazai boraink az említettekkel bátran versenyezhetnének.

A nevezett consul ur 1883-ban az orsz. központi mintapinczérből kísérletképen többféle könnyebb pecsénye bort vitt magával Bombayba s azt találta, hogy azok az ottani közönség igényeinek igen megfelelnek, s daczára a hosszú tengeri utnak, valamint annak, hogy egy egész nyáron át 24 R. foku meleg helyen voltak tartva, (miután Bombayban pinczék nincsenek) igen jól állottak, a nélkül, hogy rajtuk legkisebb változás történt volna, minélfogva abbéli meggyőződését nyilvánította, hogy a magyar fehér és vörös borok mindazon tulajdonságokkal bírnak, melyeknél fogva a hosszú tengeri ut s az indiai éghajli viszonyok befolyásának ellenállni képesek.

Boraink forgalomba hozatala Indiában — tekintettel az ottani kereskedelmi szokásokra és viszonyokra — két féle módon lenne eszközölhető. Az egyik az, hogy a borokat egyes vállalkozói szellemmel bíró egyének vagy testületek saját riscojukra időnként nagyobb mennyiségben küldenek ki s ott valamelyik ügynök közbenjárásával nyilvános árverésen adatnak el. Az importált borokra nézve az elárúsítás ezen módja igen szokásos. Az ügynök a befizelő összegből közbenjárásért 5% -ot tart meg magának, a többit pedig azonnal megküldi az illetőknek. Az első ilyen árverésnél, miután a közönség még nem ismerne a borokat, meglehet, hogy esetleg semmi nyereségük nem lenne a vállalkozóknak s az sem lehetetlen, hogy némi veszteségük lenne, s azért ilyen eshetőségre el kellene

készülni. Ha azonban, mint remélhető, borainkat a közönség megkedvelné, biztosra vehető, hogy talán már a második, de még inkább, későbbi hasonló módon történő eladásoknál oly árakat érhetnének el, melyek fáradságukat nagyon kifizetnék.

Eszmecsere.

(Fortssetzung.)

Der Kellner-Verein befindet sich dem Caffehaus-Gehilfen-Verein gegenüber in einer beiderwerthen Lage, indem er über so viele ausgezeichnete Oberkellner und andere achtungswerthe Mitglieder verfügt, wo das Personale dem Oberkellner größtentheils subordinirt ist und an vielen Stellen von Erstem bezahlt wird, und daher unter seinem Comando steht, dort ist es ein Leichtes alle Angehörigen dem Vereine zuzuführen, und sie dafür zu gewinnen. Selbst die Lehrlinge, deren Bedarf letztere Zeit unter Mithilfe staatlicher Gewerbepflege durch Einheimische aus besseren Häusern stammenden Knaben prompt gedeckt werden kann, und welche genügende Vorbildung und Fortkommen bei diesem Erwerbe finden, können zu nützlichen Mitgliedern und Förderer des Vereines herangezogen werden, und es läßt sich hoffen, daß die richtige Form und Fortschritt in der umsichtigen und energischen Führung des Ausschusses und seinen Präsidenten seine Eintheilung finden wird.

Das Caffehaus-Geschäft aber, welches im Sinne des §. 83. des Gewerbegesetzes einen Rückschlag erlitten und dem Fortschreiten den Vorfälle immer näher rückt daher ganz an deren Beruf Sitten und Aufgaben hat, wo sich die Gehilfen aus allen Ständen und Klassen ohne Unterschied der Profession und Beruf ergänzen wo größtentheil junge Leute sich einem Gewerbe zuwenden für das sie aber vom Hause aus ganz untauglich waren, oder dem sie keine Neigung entgegenbringen konnten weil es ihren Verhältnissen nicht entsprechen, oder durch persönliche Fehler, Mangel an Qualification daselbe verlassen müßten, um sich dann dem Caffehausgeschäfte zu widmen, um ihre Laufbahn und Fortkommen zu finden. Viele haben Ihr Glück und Existenz gefunden und sind achtenswerthe und fleißige Mitglieder geworden aber auch viele sind, die daselbe als die Quelle ihres Uebels betrachten und zur Liebe und Zuneigung dem Geschäfte und seinen Intentionen zuzuwenden durch keine Mittel zu bewegen sind.

M. Kutschera.

(Fortssetzung folgt.)

A „Bécsi pinczér-egylet“ átirata.

258.

85.

Löbliches Fest-Comité des Budapester-Kellner-Verein.

Der gefertigte Vorstand erlaubt sich einen geehrten Fest-Comité den aufrichtigsten Dank auszusprechen, für den freundlichen Empfang und die überaus herzliche Aufnahme der Delegirten des Wiener-Kellner-Vereines anlässlich des 50 jähr. Jubiläums unserer sehr geehrten Brudervereines in Budapest.

Gleichzeitig geben wir uns die Ehre Ihnen die höfliche Mittheilung zu machen, daß das Comité in seiner Sitzung am 10. November d. J. durch Erheben von den Sitzen Ihnen den besten Dank öffentlich votirte.

Indem wir bitten dieses gefälligst zur geneigten Kenntniß zu nehmen zeichnen wir uns mit dem Ausdruck unserer freundschaftlichen Gefühle und unserer besonderen Hochachtung der Vorstand des Wiener-Kellner-Verein.

Wien, 13. November 1885

Carl Mann
Obmann.

Háromszögrejtvény,

Verderber Alajostól.

1	a	a	a	a	a	b	d	e	e	e
2	e	e	e	e	e	e	e	e	e	h
3	k	k	k	l	l	m	m	m		
4	m	m	m	m	n	n	n			
5	n	n	t	t	r	r				
6	r	r	r	r	r					
7	o	ó	ó	ó						
8	s	s	z							
9	z	v								
10	y									

2. Czall loz magyarul.
  3. Egyik a tizenkettő közül.
  4. Egy ismert sütemény.
  5. Ezis egy városi szolga.
  6. Egy gyümölcs neve.
  7. Ma már pénzért veszik.
  8. Tagadó szó.
  9. Magyar vár.
  10. Betű az A. B. C.ből.
- Vízszintesen és függőleg a pinczér-egyletnek egy kiváló tagja.

Számrejtvény.

Walter Károlytól.

1. 8. 15. 4. Az élet megrövidítője.
9. 8. 3. 4. 11. 6. A királynak hadserege.
13. 3. 3. 16. Kedvelt női név.
12. 8. 9. 16. Hatalmas város volt, de rég.
12. 8. 9. Az épület maradáka
7. 13. 9. 10. 11. 12 Ipartársulatunk nesztora.
7. 11. 6. 3. 5. 12. Iparunk segédei más néven.
12. 11. 1. 1. 16. 6. 5. Ezt nem fizetjük a révén.
- 1 — 16. Ő az anyák mintaképe.

Legyen ezért hosszú élete.

Szerkesztői üzenetek.

Köszönetnyilvánítás. Gundel János, Walter Ferenc, Kommer Ferenc és Glück Frigyes urak, kik az újév alkalmából csekélységem iránt tausatott jó indulatuknak nagybecsű jelét adták, úgyszintén öv. Schlager Jánosné szül. gróf Zichy Paulina Ó méltósága (Várpalotán) Nagytiszteltét Bachat Dániel a budapesti evang. egyház főesperese, Rainer József, Studler Károly, Letzl Ignác szállodatulajdonos urak, Lónyay Ferenc ur a m. kir. orsz. mintapincze titkára, Hamvay Gyula ur a „Híresarnok“ szerkesztője, Michl József egyel. elnök (Arad) Baumer Gusztáv a Bécs és környékbeli szállodások, vendéglősök ipartársulat titkára (Bécs) Hermann József vízvezetési ellenőr, Faragó József, Pajtsits Gábor, Argay Bódog, Ruff József, Schopper Ferenc elnök, Dukász J. és neje kávéház-tulajdonosok, Walter Károly ipartárs, titkár, Kutschera Mihály kávéház egyleti elnök, Mihály Gyula, Ertl Mihály, Csepka Lajos, Paulits József, Krauth Béni, Bambala Mihály, Wagner Vilmos, Schlenker és Kovács urak Budapestről, Propper József szállodás (Zimony) Váradi Ignác főpinczér (Zimony), Brucker Mihály, Pollák Henrik urak (Panesova) Éble Lajos, Szvertesky K. urak (Szeged) Boor József ügyvéd, Posch Nándor urak (Komárom) Bereczky Lajos, Takácsy Gyula urak (Rutka) Propper Béla (Deés) Kmetty Jenő (Győr), Tóth Endre (Szombathely), Németh Kálmán, Hegyháti Sándor urak (Zalaegerszeg) Pollák Miska ur (Szatmár) Vándor János ur (Nagybánya) Reschotszky Ede ur (Torda) Bokros Károly (Bpest), Szeifert Antal (Ujvidék), Bock Ede (Versecz), Endersz János (Nyitra), Schleifer Lajos főpinczér és Fleischmann Ede urak (Kolozsvár) Müllner Mihály főp. (Eperjes) Steiner Ede főp. (Temesvár), Pozsonyi Feencz (Nagyvárad) Borsodi Ign. (Szabadka) Radics Vilmos és Béla népzenekar vezetőik (Miskolc) Gelb Béni (Szatmár) Szelei M. (N.-Várad) Kormos Adolf (Arad) Verderber Alajos és Nagyváradai Róbert urak (Szepest-Szent-György) kik csekélységemről megemlékezve, az újév alkalmából jó kívánataimnak és szíves üdvözléseimnek levélbelileg adtak kifejezést, valamint mindazon t. jó barátaim és ismerőseim kik személyesen adták át jó kívánataikat fogadják a leg-hálásabb és legforróbb köszönetem kifejezését.

Ihász György.

Minden a borkezeléshez szükséges anyagok és pedig: **Viza-hólyag, bor-zamat (Weinbouquet), borderítő-por (Klärungspulver),** ugy **porok a bor savanyúságának megszüntetésére;** továbbá **kéletesen ártalmatlan borfestékek, glycerin, gelatin, kénlapocskák,** nemkülönben **parafa-dugók** és **palaczkokra való czinn-sipkák (Kapseln),** a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók:

Árjegyzék és kezelési jegyzék ingyen.

Watterich Arnold úr kereskedésében
Budapest, Dohány-utca I. szám a.

Alle Bedarfsartikeln zur Wein-Manipulation, wie: **Hausenblase, Weinbouquets, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Einschlag, Gelatine, Stoppeln. Glycerin, Zinnkapseln etc.** in besten Qualitäten billigst bei:
Budapest,
Tabakgasse Nr. 1 (Huszár-ház) **Arnold Watterich** Preiscourante und Manipulation gratis.

Hirdetéseket e lap számára
jutányos áron a kiadó-hivatal:
IV., Kalap-utca 22, elfogad.

STÖLZLE C. FIAI

cs. és kir. szabadalma.

üveg gyárainak
raktára

BUDAPEST,
Királyutca 50.

Mindennemű

Üvegháru

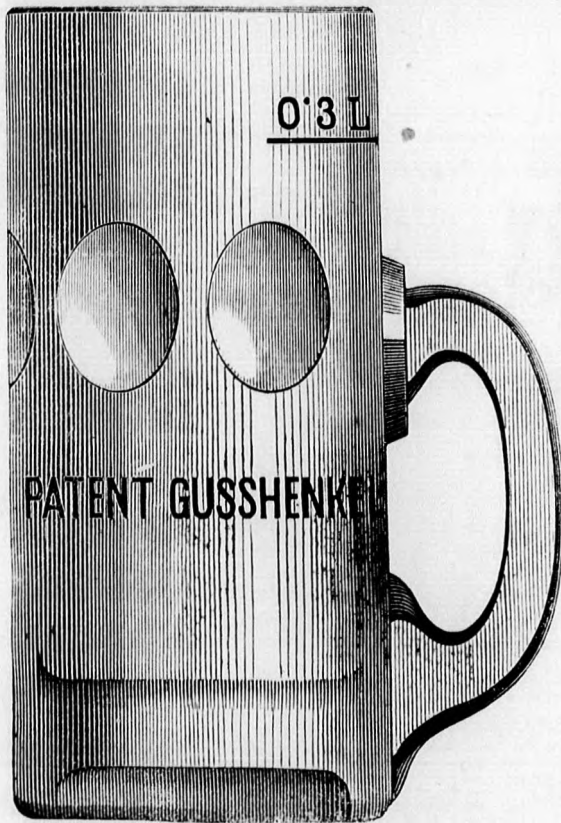
vendéglők,

kávéházak

számára

valamint minden háztartási szükségletre.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgálunk.

Készletek és Fényüzési
táblák.

Tábla-üveg.

Szabott gyáriárak.

A t. vendéglős urak szives figyelmébe!

Abúrirott vagyok bátor tisztelettel köztudomásra hozni, hogy nálam a következő tárgyak apródonkén vagy egészben **jutányos árak mellett eladandók: 3000** különféle porcellán tányér, **3000** db 5 deciliteres és **2000** db 3 deciliteres söröskorsó, Néhány száz db pezsgő-, víz- és boros pohár. **Boros üvegek; 600** kerti szék, **200** db asztal. Jég- és hűtők stb.

Tisztelettel

Pohl Károly, vendéglős Andrassy-ut 39. szám.

Friedmann Manó

mészáros mester

IV. Duna-utca 10. sz. BUDAPEST.

A fővárosi és vidéki szállodás és vendéglős uraknak minden időszakban a legkitünőbb

marha- és borjухust

szállíthat. — Megrendelések méltányos árak mellett gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Paprika és tarhonyára

a kiállításokon **7 érmet** nyertem, utolsót az Antwerpéni világ- és Budapesti országos kiállításán.

Vörös nagy hagyma . . . 100 ko. frt 4.50
Foghagyma, tavaszi . . . 100 „ „ 24.—
Zöldség . . . 100 esom. „ 3.50
Zeller . . . 100 ko. „ 8.—
Debreczeni kolbász finom. 100 „ „ 84.—
Szegedi páros Virsli . . . 100 pár „ 9.—
Rózsa paprika, tarhonya legfinomabb minőségű, egymint szalona-félék legolcsóbb árakon

Benisch S. J. Szegeden.

Közvetlen a termelőktől

Kitünő, finom természetes

veres borok

kaphatók literenként 25 és 30 kr. 14 litertől fel.

Minták üvegekben nem, csak hordókkal küldetnek utánvét mellett. Hordókat gyári áron számítunk. Nagyobb megrendeléseknél előleg kéretik.

Megrendelhető:

u. p. Villány, Nagyharsányban

Zágonyi György

megbizottonál.

Kívánatra árlap bérmentve küldetik.

LAKOS LAJOS

ajánlja cs. k. szabadalmazott kifalazásnélküli

takarék-tűzhelyeit

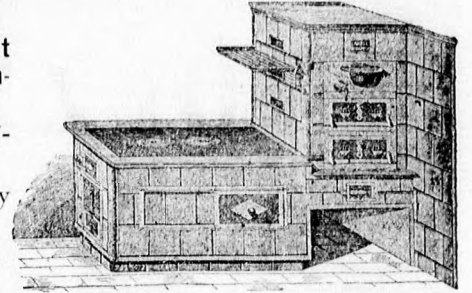
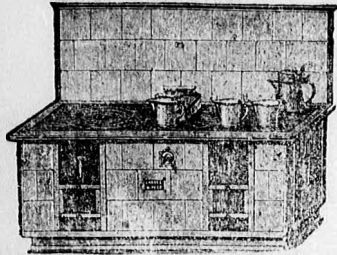
a betétek meghajlás ellen bordákkal vannak ellátva. Készíték szinte újtalálmányu asztallal ellátva tűzhelyeket, és a konyháról gőzkihuzóval ellátva

szabályozható takaréktűzhelyeket,

melyeken lehet egy főzőlúkon kevesebb égőanyaggal főzni, készit és raktáron tart konyhaberendezéseket uraságok, magánzók és vendéglősök számára, nemkülömben asztali takaréktűzhelyeket, falburkolatokat, cserép vagy márványból Befsteak-tűzhelyeket.

sütő- és pasteta kemenczék, füstkeletkezés minden konyha- vagy szobafűtésnél elhárítatik

Minden általam készített munkákért jótállok.
Budapest, IV. ker. kalap- és Lipót-utca sarkán 10. sz.

Schweiger György kávéháza a „Nemzeti szállodában“ aranykéz-utca

! Kávéház megnyitási jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszteletteljesen értesíteni, hogy

a „nemzeti szálloda épületében“ levő

kávéházi helyiséget

átvettem s azt díszesen berendezve f. év február hó 1-ső napján megnyitom. Midőn a mélyen tisztelt közönségnek irányomban tanusított eddigi szives pártolását megköszönöm egyszersmind nagybecsű pártolásukat új üzletem részére is vagyok bátor kikérni. A kávéházi szakmához tartozó izletes ételek és italokról, valamint pontos és gyors kiszolgálásról gondoskodni fogok.

Budapest, 1886. január hó 15.

Hazafiúi tisztelettel Schweiger György.

Schweiger György kávéháza a „Nemzeti szállodában“ aranykéz-utca

JELINEK PÁL

szék fonoda
és fonónád eladás.

Ajánlja magát mindennemű
nádszék - fonó - munkák
elkészítésére

székek kívánatra is újittatnak a leyolesőbb
árak mellett.

A nádkötő-műhely létezik:

Kerepesi-ut 6. sz. a. a nemzeti színház átellenében
a bazar boltban 12. szám.

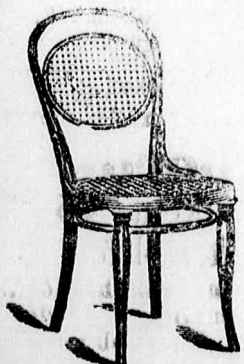
Sessel flechtereit

Flechtrrohr - Verkauf

Empfiehlt sich zur
Anfertigung aller Arten

Rohrsesselflechter-
Arbeiten

auch werden Sessel
nach Wunsch reno-
virt zu den möglichst
billigsten Preisen.

Die Rohrflechtereit befindet sich:
Kerepeserstrasse 6, vis-à-vis dem Nationaltheater
im Bazar-Gewölbe Nr. 12.

A téli idényre!

Tisztelettel alulírott a nagyérdemű közönséget
alázattal bátor vagyok értesíteni, hogy

kolbász- és hentesüzletemben

Zanelli utcában

naponta friss és kitűnő minőségű s olyannyira szeretett

paprikás-kolbász

továbbá

frankfurti, párisi, braunschweigi
és sonka kolbász, velő és kövesz-
tett sonka kapható.

Ugy mint eddig, ezután is fog törekvésem lenni,
hogy dícséretes áruim kitűnő minőségben nagyon tisztelt
vevőimet megtartsák és növeszszék és kérem, hogy
becses látogatásaikkal továbbra is megtiszteljenek.

Teljes tisztelettel

Wéber Károly, hentes
Szombathelyen.

A vidéki megrendelések legpontosabban fognak
teljesítettetni.

Hirdetések

a „Vendéglősök Lapja“ kiadóhivatalában
jutányos áron elfogadtatnak.

Étlap olcsó áron kaphatók!

1000 darab 2 lap az az 4 oldal . . . 7 frt.
1000 „ 4 „ „ „ 8 „ . . . 9 „

ezen árak csakis a minta szerint érvényesek.
Minta kívánatra küldetik.

Ezer példányon aluli megrendelések
nem fogadtatnak el.

10,000 példánynak megrendelésénél 10
darab díszesen kiállított étlaptáblát ingyen
szolgálók.

Étlapokhoz való táblák, külön rendelve finom
angol vászonból, díszesen aranyozva, drbjá
— 80 kr.
ugyanaz, réz sarkokkal . . . 1.20 kr.

Tisztelettel

Hirhäger Károly,
akadémiai könyvkiadó.

Budapest, V. Árpád-utca 14. sz.

Előleges jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
séget tisztelettel értesíteni, hogy a Duna- és
Lipót-utca sarkán levő

Vendéglőhelyiséget

Schweiger György urtól átvettem és azt f. év
február 1-én fogom megnyitani. Szives pár-
tolásukat kérve maradtam

hazafiúi tívözlettel

Szöke Imre.